

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 08 03
COM(2022) 381 final

2022/0232 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1108/70, įvedantis geležinkelių, kelių ir vidaus vandens kelių transporto infrastruktūros išlaidų apskaitos sistemą, ir Komisijos reglamentas (EB) Nr. 851/2006, nustatantis įvairių sąskaitų formų pozicijų, nurodytų Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1108/70 I priede, turinį

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šis pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 ir Reglamentas (EB) Nr. 851/2006, pateikiamas vykdant Komisijos programą REFIT¹ ir įsipareigojimą dėl geresnio reglamentavimo. Juo siekiama užtikrinti, kad teisėkūros sistema atitiktų paskirtį ir būtų aukštos kokybės, kaip nurodyta Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros². Tuo tikslu Komisija identifikavo šiuos nebeaktualius teisės aktus ir siūlo juos panaikinti.

Apie ketinimą panaikinti Reglamentą (EEB) Nr. 1108/70 Komisija paskelbė savo 2020 m. darbo programoje³. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 91 straipsniu (EB sutarties ex 71 straipsnis ir EB sutarties ex 75 straipsnis) pagrįstu Reglamentu (EEB) Nr. 1108/70 reikalaujama rinkti geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų infrastruktūros išlaidų duomenis, taip pat statistinius duomenis apie naudojamąsi atitinkama infrastruktūra. Pagrindinis reglamento tikslas buvo rinkti informaciją apie transporto infrastruktūros išlaidas ir transporto infrastruktūros naudojimą (grąžą) valstybėse narėse, siekiant sukurti mokesčių už naudojamąsi infrastruktūra sistemą pagal bendrą transporto politiką.

Atsižvelgus į sunkumus, su kuriais susiduria valstybės narės teikdamos prašomus duomenis, Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 buvo iš dalies pakeistas Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1384/79⁴. Siekiant sušvelninti duomenų reikalavimus, šiuo reglamentu tie reikalavimai supaprastinti ir atlikta pataisų. Į ES įstojus naujoms valstybėms narėms buvo padaryti dar keturi Reglamento (EEB) Nr. 1108/70 pakeitimai⁵.

Be to, Reglamente (EEB) Nr. 2598/70⁶ su pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 2116/78⁷, Komisijos reglamentu (EB) Nr. 906/2004 ir Komisijos reglamentu (EB) Nr. 851/2006⁸, buvo pateikti kai kurių punktų, kurie turėtų būti įtraukti į įvairias Reglamentu (EEB) Nr. 1108/70 nustatytų sąskaitų pozicijas, apibūrinimai.

Pagal Reglamento (EEB) Nr. 1108/70 9 straipsnio 3 dalį Komisija turėtų kasmet pateikti Tarybai suvestinę ataskaitą su pagrindiniais statistiniais duomenimis apie transporto infrastruktūros išlaidas ir naudojimą. Iki šiol Komisija pateikė 15 ataskaitų. 15-oji Komisijos ataskaita Tarybai ir Europos Parlamentui dėl geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų

¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_lt

² OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

³ COM(2020) 37 *final*, 5 priedas.

⁴ OL L 167, 1979 7 5, p. 1.

⁵ Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3021/81, OL L 302, 1981 10 23, p. 8; Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3572/90, OL L 353, 1990 12 17, p. 12; Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1791/2006, OL L 363, 2006 12 20, p. 1; ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 517/2013, OL L 158, 2013 6 10, p. 1.

⁶ OL L 278, 1970 12 23, p. 1.

⁷ OL L 246, 1978 9 8, p. 7.

⁸ OL L 158, 2006 6 10, p. 3.

infrastruktūros išlaidų ir naudojimosi ja, apimanti 1987–1989 m. duomenis, buvo paskelbta 1994 m.⁹ Nepaisant pakartotinių priminimų, kelios valstybės narės visų atitinkamų metų duomenų nepateikė arba nepateikė jų tokia forma, kaip reikalaujama reglamentu. Tai pakenkė ataskaitos skelbimo reguliaramui, todėl nebuvo galima apskaičiuoti ES suvestinių rodiklių.

Nuo 1998 m. Komisija neparengė jokių naujų ataskaitų, visų pirma dėl to, kad ji beveik negavo jokių duomenų iš valstybių narių, o tie duomenys, kuriuos ji gavo, dažniausiai buvo neišsamūs. Nuo 2005 m. tik keturios valstybės narės teikė Komisijai duomenis apie investicijas į infrastruktūrą pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1108/70.

Be to, reglamente vartojamos apibrėžtys ir taikoma klasifikacija tapo nebeaktualūs. Ryškiausi pavyzdžiai yra reglamento II priedo A.1 ir A.2 skirsniai, kuriuose išvardyti visi Europos geležinkelių operatoriai, kurių atitinkamus infrastruktūros išlaidų duomenis valstybės narės turėtų rinkti, neatsižvelgiant į geležinkelių sektoriaus rinkos atvėrimo procesą, kuris prasidėjo priėmus įvairius geležinkelių srities dokumentų rinkinius ir vykstant valdymo pokyčiams, visų pirma infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių atskyrimo procesui, kuris vyko kai kuriose priede nurodytose bendrovėse. Taip pat nerekomenduojama teisės akte vardyti geležinkelio operatorių įmonių pavadinimų, nes jie ilgainiui gali keistis dėl reorganizacijos, todėl priedas greitai tampa nebeaktualus.

Be to, daugelis sąvokų ir klasifikacijų yra pasenusios (pvz., keleiviniai traukiniai skirstomi į greituosius tolimuosius ir greituosius traukinius bei kitus; prekiniai traukiniai skirstomi į greitųjų paslaugų ir įprastinių paslaugų; nuvažiuoti kilometrai paprastai vadinami tiesiog kilometrais) ir nėra tinkamai apibrėžtos. Kitos yra nesuderinamos su dabartinėmis klasifikacijomis. Pavyzdžiui, reglamente reikalaujama pateikti duomenis apie furgonų, kurių bendras leistinas svoris su kroviniu neviršija trijų tonų, kategoriją, o dabartiniai teisės aktai – reglamentai (EB) Nr. 1071/2009¹⁰ ir (EB) Nr. 1072/2009¹¹ yra orientuoti į lengvas darbinės transporto priemonės, kai didžiausias leistinas pakrautos transporto priemonės svoris yra 2,5–3,5 tonos.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

2.1. Konsultacijos

2017 m. Komisija surengė tikslines konsultacijas su nacionaliniais statistikos institutais dėl sunkumų, su kuriais susiduria valstybės narės, vykdydamos Reglamente (EEB) Nr. 1108/70 nustatytus reikalavimus. Pagrindinė konsultacijų išvada buvo ta, kad duomenys apie transporto infrastruktūros išlaidas paprastai buvo prieinami ministerijų lygmeniu, tačiau jie nėra tokie išsamūs, kaip reikalaujama teisės aktu. Eismo statistika, susijusi su naudojimosi transporto infrastruktūra (grąža), buvo sunkiau prieinama. Šią informaciją paprastai renka nacionaliniai statistikos institutai pagal įvairius sektorių statistikos reglamentus (Reglamentą (ES) Nr. 70/2012 dėl krovinių vežimo keliais statistinių ataskaitų¹², Reglamentą (ES)

⁹ COM(94) 47.

¹⁰ OL L 300, 2009 11 14, p. 51.

¹¹ OL L 300, 2009 11 14, p. 72.

¹² OL L 32, 2012 2 3, p. 1.

2018/974 dėl krovinių vežimo vidaus vandenų keliais statistikos¹³ ir Reglamentą (ES) 2018/643 dėl geležinkelių transporto statistikos¹⁴). Tačiau Reglamente (EEB) Nr. 1108/70 reikalaujama tvarka suskirstytų duomenų dažniausiai nėra.

Remdamasis informacija, surinkta iš 15 ataskaitų ir pasikonsultavus su nacionaliniais statistikos institutais, atitinkamas Komisijos padalinys įvertino Reglamento (EEB) Nr. 1108/70 veiksmingumą ir efektyvumą, suderinamumą, aktualumą ir ES pridėtinę vertę.

Veiksmingumas ir efektyvumas. Dėl mažo reikalaujamų ataskaitų teikimo masto ir techninių sunkumų renkant duomenis, užuot buvęs veiksmingas ir efektyvus, reglamentas išlieka pernelyg apsunkinanti duomenų rinkimo našta valstybėms narėms.

Suderinamumas. Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 iš dalies sutampa su kitomis naujausiomis šiuo metu galiojančiomis duomenų rinkimo taisyklėmis. Kalbant apie infrastruktūros išlaidų duomenis, akivaizdžiausias dubliavimasis yra duomenų rinkimas pagal TEN-T reglamentą (Reglamentas (ES) Nr. 1315/2013¹⁵), kai renkama daug techninės ir finansinės informacijos apie TEN-T pagrindinį ir visuotinį tinklus. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/1100¹⁶ grindžiamame geležinkelių rinkos stebėsenos tyrime taip pat renkama informacija apie geležinkelius Europoje, įskaitant geležinkelių infrastruktūros priežiūros, atnaujinimo, modernizavimo ir naujos infrastruktūros išlaidas. Kalbant apie infrastruktūros naudojimo duomenis, Eurostatas renka įvairius statistinius duomenis apie krovinių vežimą keliais, geležinkelių transportą ir vidaus vandenų transportą, kurie iš dalies sutampa su Reglamento (EEB) Nr. 1108/70 eismo rodikliais. Nuo 1995 m. Tarptautinis transporto forumas (ITF/EBPO) iš savo narių reguliariai renka informaciją apie transporto infrastruktūrą ir jos priežiūrą ir skelbia kelių, geležinkelių, vidaus vandenų kelių, jūrų uostų ir oro uostų išlaidų duomenis (taip pat atskirai teikia duomenis apie greitkelius). Todėl Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 yra nenuoseklus ir nesuderinamas su šiais naujesniais teisės aktais, kuriais valstybės narės įpareigojamos teikti investicijų į transporto infrastruktūrą duomenis.

Aktualumas. Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 buvo parengtas tuo metu, kai svarbiausias vaidmuo devynių Europos ekonominės bendrijos valstybių narių transporto politikoje teko trijų rūšių vidaus transportui. Vidaus transportas tebėra svarbiausia transporto rūšis Europoje, tačiau dėl globalizacijos proceso ir išaugusio aviacijos prieinamumo bei junglumo daugiau dėmesio skiriama ir jūrų uostų bei aviacijos infrastruktūros išlaidoms, kurios į reglamento taikymo sritį nepatenka.

ES pridėtinė vertė. Akivaizdu, kad būtų naudinga Europos lygmeniu turėti vieną transporto infrastruktūros išlaidų duomenų šaltinį (kurio šiuo metu trūksta), o ne gauti šią informaciją iš kiekvienos valstybės narės atskirai. Tačiau dėl menko reikalaujamo duomenų išsamumo lygio ir techninių sunkumų renkant duomenis šią informaciją teikė tik keturios valstybės narės. Gauta informacija jokiai politikos iniciatyvai ar techninei analizei nenaudojama.

¹³ OL L 179, 2018 7 16, p. 14.

¹⁴ OL L 112, 2018 5 2, p. 1.

¹⁵ OL L 348, 2013 12 20, p. 1.

¹⁶ OL L 181, 2015 7 9, p. 1.

Apibendrinant, Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 tapo nebeaktualus, o duomenys, kurie būtų buvę surinkti pagal šį reglamentą, tapo prieinami iš kitų šaltinių arba nebėra reikalingi tokios formos ir specifikacijų, kaip reikalaujama reglamente. Todėl Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 turėtų būti panaikintas. Tai pašalins ES teisinės tvarkos nenuoseklumą ir padės supaprastinti ES teisės aktus, nes bus panaikintas nebeaktualus teisės aktas.

Taip pat turi būti panaikintas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 851/2006, nustatantis įvairių sąskaitų formų pozicijų, nurodytų Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1108/70 I priede, turinį.

2.2. Panaikinimo poveikis

Remiantis iš 15 ataskaitų surinktos informacijos ir nuo 2015 m. tik keturių valstybių narių pateiktų duomenų analize, reglamento panaikinimo poveikis laikomas nereikšmingu.

Keturių valstybių narių, kurios šiuo metu teikia duomenis, administracinė našta sumažės.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Pasiūlymu siekiama panaikinti Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1108/70 ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 851/2006.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1108/70, įvedantis geležinkelių, kelių ir vidaus vandens kelių transporto infrastruktūros išlaidų apskaitos sistemą, ir Komisijos reglamentas (EB) Nr. 851/2006, nustatantis įvairių sąskaitų formų pozicijų, nurodytų Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1108/70 I priede, turinį

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁷,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁸,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros Europos Parlamentas, Europos Sąjungos Taryba ir Europos Komisija patvirtino bendrą įsipareigojimą atnaujinti ir supaprastinti teisės aktus¹⁹;
- (2) siekiant sutvarkyti teisėkūros *acquis* ir sumažinti jos apimtį, reikėtų nuolat ją analizuoti ir nustatyti nebeaktualius teisės aktus. Panaikinti nebeaktualius teisės aktus naudinga siekiant užtikrinti, kad valstybės narės ir atitinkami suinteresuotieji subjektai galėtų skaidriai, aiškiai ir lengvai naudotis teisės aktų sistema;
- (3) Tarybos reglamente (EEB) Nr. 1108/70²⁰ reikalaujama, kad valstybės teiktų ataskaitas apie geležinkelių, kelių ir vidaus vandens transporto infrastruktūros išlaidas, taip pat apie infrastruktūros naudojimo grąžą;
- (4) Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 pagrįstas nebeaktualiomis nuostatomis ir apibrėžtimis, yra nenuoseklus ir nesuderinamas su kitais, naujesniais šiuo metu galiojančiais teisės aktais, kuriais valstybės narės įpareigojamos teikti investicijų į transporto infrastruktūrą ir infrastruktūros naudojimo duomenis;
- (5) Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 yra siejamas su pernelyg dideliais administraciniais sunkumais renkant duomenis. Nuo 2005 m. reglamente reikalaujamus duomenis pateikė tik keturios valstybės narės;

¹⁷ OL C , , p. .

¹⁸ OL C , , p. .

¹⁹ OL L 123, 2016 5 12, p. 1.

²⁰ 1970 m. birželio 4 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 įvedantis geležinkelių, kelių ir vidaus vandens kelių transporto infrastruktūros išlaidų apskaitos sistemą (OL L 130, 1970 6 15, p. 4).

- (6) todėl, siekiant pašalinti Sąjungos teisinės tvarkos neatitikimus, Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70 turėtų būti panaikintas ir tai turėtų padėti supaprastinti ES teisės aktus panaikinant teisės aktą, kuris yra nebeaktualus;
- (7) kadangi Reglamentu (EB) Nr. 851/2006²¹ įgyvendinamas Reglamentas (EEB) Nr. 1108/70, panaikinus Reglamentą (EEB) Nr. 1108/70 jis tampa nebereikalingas. Todėl Reglamentas (EB) Nr. 851/2006 turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentai (EEB) Nr. 1108/70 ir (EB) Nr. 851/2006 panaikinami.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

²¹ 2006 m. birželio 9 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 851/2006, nustatantis įvairių sąskaitų formų pozicijų, nurodytų Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1108/70 I priede, turinį (OL L 158, 2006 6 10, p. 3).